

Rituximab, rituximabi vastased antikehad

Rituximab, Rituximabi vastased antikehad

(Rituximab; Rituximab Ab)

Põhja-Eesti regionaalhaigla laboratooriumi immunoloogia labor

Telefon: 617 1140

Üldiseloomustus

Rituximab (RTX) on kimäärne inimese-hiire monoklonaalne antikeha (toodetakse hiina hamstri munasarjarakkudes), mida kasutatakse bioloogilises ravimis toimeainena. Ravim seondub transmembraanse antigeeni CD20-ga, mis asub pre-B ja küpsete B-lümfotsüütide rakupinnal ning vahendab seeläbi komplemendist sõltuvat tsütotoksilist mõju ja B-rakkude apoptoosi. Ravimit kasutatakse nii B-rakuliste hematoloogiliste haiguste (mitte-Hodgkini lümfoom, krooniline lümfotsütleukeemia) kui ka autoimmuunhaiguste (reumatoidartriit, granulomatoosne polüangiit, mikroskoopiline polüangiit, harilik villtõbi) raviks.

Kõik bioloogilised ravimid (sh rituximab) on potentsiaalselt immunogeensed ja võivad indutseerida ravimivastaste antikehade (ADA) teket ning seeläbi redutseerida ravi tõhusust.

Lümfoomihaigetel on rituximabi vastaste antikehade tekkerisk ja antikehadega seotud kõrvaltoimete risk madal. Samuti ei ole teada olulist seost antikehade positiivsuse ja ravimi hulga ning ravimi efektiivsuse vahel.

Autoimmuunhaiguste korral on suurem risk ravimivastaste antikehade tekkeks ja nendega seotud kõrvaltoimeteks.

Näidustused

- Ravimi individuaalse doosi hindamine ja optimeerimine
- Kliinilise ravivastuse puudumine, vähenemine ja kadumine

Ravimi monitooringu juhiste järgi on soovitatav määrata korraga ravimi hulk ja ADA, sest ainult ühe tulemuse interpretatsioon võib olla eksitav.

Referentsvahemik

Rituximab oodatav kontsentratsioon >3,75 mg/L

Rituximab Ab ≤75 kU/L

Kliiniline tõlgendus

Rituximab kontsentratsioon on oodataval tasemel.

Rituximab kontsentratsioon ei ole oodataval tasemel.

Rituximab Ab hulk 75-92 kU/L on piiripealne tulemus, >92 kU/L positiivne antikehade suhtes.

Rituximab Ab kontsentratsiooni suurenemise tagajärjel võib tekkida ravivastuse vähenemine kuni ravivastuse puudumiseni. Samas ei pruugi antikehade positiivsus avaldada olulist mõju ei ravimi hulgale ega selle efektiivsusele, see võib vähendada ravimi hulka ilma ravimi efektiivsust mõjutamata ja vastupidi ning see võib vähendada ravimi hulka kui ka selle efektiivsust.

Proovi-/uuringumaterjal	Veeniveri/seerum; NB! Proov võtta samal päeval enne ravimi manustamist
Proovianum	Geeliga CAT katsuti (kollane kork)
Uuringumaterjali säilivusaeg, -temperatuur jt transpordi tingimused	Seerum 20..25 °C 2 päeva 2...8 °C 5 päeva ≤ -20 °C 6 kuud
Teostamise sagedus	1 kord kuus
Mõõtemetod	ELISA
HK kood	66715 x 2

Kasutatud kirjandus

1. Dreesen E, Bossuyt P, Mulleman D, et al. Practical recommendations for the use of therapeutic drug monitoring of biopharmaceuticals in inflammatory diseases. Clinical Pharmacology: Advances and Applications 2017;9:101-111.

2. Fatemeh S, Abdollah J. Development of anti-rituximab antibodies in rituximab-treated patients: Related parameters & consequences **Indian J Med Res.** 2022 Mar-Apr; 155(3-4): 335–346.

3. Reaktiivi infoleht-Promonitor- RTX PI_5130230000_04 08-2023.

4. Reaktiivi infoleht-Promonitor- ANTI-RTX PI_5140230000_04 04-2023.

Koostanud Maiga Mägi, laboriarst

08.08.2023

Muudetud 25.07.2025

Viimati uuendatud 12.11.2024